

TĒVIŠKĒS AIDAI

Nr. 30 (1325) 1982 m. liepos 31 d.

Melbourne

XXVII M E T A I

Lietuvos
nacionalinė
M. Mažvydo
biblioteka

LIETUVIAI PASAULYJE

RUGPIŪTIS - KATALIKIŠKAI SPAUDAI AUSTRALIJOJE

REMKITE SAVO SPAUDĄ!

- POPIEŽIUS

Popiežius Jonas Paulius II vyskupų suvažiavime Romoje liepos pradžioje kvietė viso pasaulio katalikus teikti didesnę paramą katalikiškai spaudai. Katalikų spauda yra pagrindinė pasaulyje, kurioje masinės susižinojimo priemonės yra tarp stipriausių jėgų, kurios apima žmonijos likimą. Vyskupai ir tikintieji turi vertinti katalikišką spaudą, kaip būtiną išganymo priemonę. Toliau popiežius sakė: "Šiandieną labiau negu anksčiau kada nors katalikiškoji spauda formuoja ir apšviečia žmogaus sąžinę, atmeta klaidingus aiškinimus, įtaigojimus ir gerbia kitų nuomones, išitikinimus, nes kiekvienas žmogus, Viešpaties atpirtas ir mylimas, yra pašauktas į tiesą. Auklėjant skaitytojus, katalikiškoji spauda kiekvieną brandina savo sveiku sprendimu, atitinkant faktų aukštesniesiems principams".

Popiežius Jonas Paulius II spaudžia ranką Monsinjurui Andriui Bačkui, kuris padėjo Sventajam Tėvui už lietuvių tautos pasveikinimą lietuviškai.

Katalikų spauda turi gyvuoti

Canberros ir Goulbourn arkivyskupas Edward Clancy yra lietuvių bičiulis, kuris ir šių metų Trėmimų minėjime birželio 13 d. Canberroje St. Stephen katedroje auko šv. Mišias už Lietuvą ir pasakė pamokslą, dalyvavo ir minėjime. Šiomis dienomis jis išleido atsisaukimą, kviesdamas visus katalikus remti savo spaudą, kuri visuomet beldžiasi į mūsų duris, kad būtų įsileista. Jo raginimas yra labai laiku, kai katalikų spauda, leidžiama iš pasišventimo, ne dėl pelno, neatlaiko konkurencijos su pasaulietiška spauda, kuri gauna gerai apmokamų skelbimų. Taip Amerikoje "Our Sunday Visitor" 1950 metais turėjo virš milijono tiražą, šiandien tik 260.000. Dabar to laikraščio vienas egzempliorius tenka 160 žmonių. Sydnejuje leidžiamas "The Catholic Weekly" dar ir šiandieną tebėra didžiausio tiražo už bet kokią kitą religinį laikraštį Australijoje, bet ir jo tiražas mažėja.

Arkivyskupas Clancy sako, kad katalikiška spauda yra vienintelė priemonė, kuria katalikas gali atsisaukti į savo brolius ir seseris tikinčiuosius, ir ji yra tas vienintelis forumas, kuriuo pareiškiama religiniai ir tautiniai troškimai ir viltys. Todėl kiekvienas tikintysis turėtų būti susirūpinęs, kiek tik jam galima ir prieinama, padėti savo laikraščiui išsilaikyti ir arkivyskupas nurodo paprastą sprendimą: prenumuok savo katalikišką laikraštį, skaityk jį, remk jį, kad ir tavo draugai tą pat darytų. Tokiu būdu laikraštis gali kilti, įgyti geresnės priemonės, tapti dar

geresniu.

Mūsų Tėviškės Aidai Australijos lietuvių krikščionių ir katalikų gyvenime atlieka dar svarbesnį vaidmenį: ne tik siekia išlaikyti tikėjimą, jį žadinti, bet ir jungia po visą Australiją išsiblaškiusius lietuvius, kad nenustaštų, sušaukia į minėjimus, parengimus, stiprina viltį į Lietuvos prisikėlimą, kviečia į bendrą darbą dėl Lietuvos laisvės. Tai tvirti yra mūsų principai: už Dievą, už Kristų, už laisvą ir nepriklausomą Lietuvą!

Savo abejingumu nelikime prie tų, kurie tik ir laukia, kad Tėviškės Aidai užgestų ir nebešauktų prieš komunizmą, faktais atidengiant sovietinės melo imperijos siekimus. Būkime paslaugūs savo didesnei ir žymesnei aukai šį rugpiūčio - katalikiškos spaudos mėnesį — išlaikyti laikraščio egzistenciją. PD

HELSINKIO AKTO MORALINĖ REIKŠMĖ

Šiandieną jau ir didžiausieji Helsinkio akto opozicionieriai pripažįsta, kad tai buvo ir yra didelis Sovietų politiniai diplomatinis pralaimėjimas, nes visi pasirašiusieji Helsinkio finalinį dokumentą pagaliau pamatė, kad Sovietai bando visus apgaudinėti, net iškilmingus pažadus davę.

Todėl ir mes turime visada ir visur bandyti dokumentuotai įrodyti, kad Sovietų Sąjunga yra visų sutarčių, aktų ir susitarimų falsifikuotoja ir laužytoja. Ji pilnai tebevykdo, ką Leninas jau prieš

— Lietuvių pensininkų rūmai šešių milijonų dolerių vertės pradėti statyti Kanadoje Toronto mieste. Jie bus 13 aukštų su 116 butų. Liepos 10 d. vyko statybos sklypo pašventinimas, kurį atliko kun. J. Staškus ir kun. A. Simanavičius OFM, užpildamas ir žiupsnelį Lietuvos žemės, dalyvavo ir Kanados valdžios atstovai. Rūmų projektą padarė architektas Vytautas Petrušis, statybą finansuoja Kanados Housing Corporation, o Lietuvių pensininkų klubas turės rūmus išmokėti per 35 metus. Pagal projektą pensininkų rūmuose jau bus galima apsigyventi 1983 m. rudenį.

— Lietuvių žurnalistų sąjunga Čikagoje ruošia dokumentinį veikalą "Lietuvių spauda tremtyje 1944—1954 m." Tai bus apie 350 puslapių knyga, apžvelgiant visą tame laikotarpyje išėjusią užsienio lietuvių spaudą - periodiniai ir vienkartiniai leidiniai, žurnalai, metraščiai, biuletiniai, nurodant leidinių pasikirtį, leidėjus, redaktorius. Veikalą redaguoja žurnalistas Jonas Palukaitis.

— Solistė Gina Čapkauskienė šiuo metu koncertuoja Kanadoje su prancūzų dainininkais. Rugpiūčio 20 d. ji koncertuos Amerikoje Kennebunkporte Ateitininkų Sendraugų studijų savaitės metu, akompanuos Dr. Saulius Cibas.

— Brazilijoje Sao Paulo mieste birželio 13 d. buvo plačiai praves-ta Maldos Diena už Lietuvą, minint masinius Lietuvos gyventojų trėmimus į Sibirą. Minėjimo išvakarėse Sao Paulo arkivyskupijos laikraštis kvietė visas parapijas, kurių čia yra virš 400, ir visus tikinčiuosius birželio 13-tąją maldoje jungtis su lietuvišiais, kad šį lietuvių gedulo dieną Brazilijos bažnytiniame kalendoriuje turi būti įrašyta Maldos Diena už Lietuvą. Panašiu kvietimu Brazilijos vyskupų konferencija kreipėsi į visas Brazilijos vyskupijas malda už Lietuvą. Sao Paulo katedroje šv. Mišias už Lietuvą koncelebravo vyskupas Decio Pereira su lietuvišiais kunigais - prelatu Ragažinsku, Šeškevičium ir Gavėnu, giedant lietuvių chorui, o prie altoriaus su garbės sargybomis stovėjo Lietuvos ir Brazilijos vėliavos, daug lietuvių ir moterų buvo tautiniais rūbais. Pamokslė vyskupas pasakė, kad lietuvių tauta persekiojama ir blaškoma stiprėja, vienijasi ir auga viso pasaulio akivaizdoje kaip didelės ištikimybės tikėjimo pavyzdys.

— Lituanistinių dalykų galima mokyti namie, nelankant jokios mokyklos. Pedagoginis Lituanistikos institutas siūlo labai patogų neakivaizdinį kursą, kur mokyti galima pagal savo pasirinktą tempą susirašinėjant. Galima išeiti gimnazijos ir universiteto kursą. Duoda jaunimui net ir stipendijas, o šiaip mokestis labai mažas. Pradėti galima bet kada, nors ir šiandieną. Kreiptis: Pedagoginis Lietuvių Institutas, 5620 So. Claremont Ave. Chicago Illinois 60636, USA.

Juozas Mikštas

TĒVIŠKĒS AIDAI

Tėviškės Aidai —
Savaitraštis dievotas.
Jei tu jį skaitai,
Esi lietuvis patriotas.

Tėviškės Aidai
Daug metų jau čia aidai.
Juos girdi, matai,
Pasaulio daug apskraidęs.

Ir tegul jie bus
Vadovu dvasios mūsų.
Lai jie guodžia mus,
Kol mes gyvi tik būsim.

Tėviškės Aidai
Gyvi Dievu, lietuvišiais.
Kol juos tu skaitai,
Gyvenimui nesi dar žuvęs.

— Argentinos sostinėje Buenos Aires vyko tautinių šokių festivalis, kuriame dalyvavo Berisso lietuvių ansamblis Nemunas, atlikęs tris tautinius šokius, kurie buvo palydėti karštais tūkstąntinės minios plojimais. Mūsų jaunimas į sceną atėjo iškėlęs didžiulį transparentą su užrašu LIETUVA.

Dr. Kazys Bobelis
Vliko pirmininkas

Klustingi medžiotojai taiko į lietuvius

Gerai prilakinti šunys puola - lietuviai nepasiruošę!

Šiuo metu JAV vyksta intensyvi tariamų "karo nusikaltėlių" medžioklė, kurios aukomis jau yra tapę nemažiau kaip 10 lietuvių. Keliasdešimčiai bylų medžiaga, įskaitant gausius falsifikuotus "dokumentus", atgabentus į Sovietų pasiuntinybę Vašingtone ir jau perduotus Specialiai investigacijos įstaigai prie JAV Teisingumo departamento. Mūsų minėtoje Liudo Kairio byloje vienas liudininkas teigė, kad jo žiniomis tokių bylų lietuviams Amerikoje bus apie 150.

Šios bylos Pabaltijo kraštų politiniams emigrantams keliamos pagal specialią JAV - Sovietų Sąjungos sutartį, sudarytą ir pasirašytą 1980 m. Sutarties tekstas, L. Kairio byloje, kad ir labai spaudžiant jo gynėjams - Kirkland & Ellis bendrovės advokatams, nebuvo atskleistas, nes tai esanti "valstybinė paslaptis". Tas "paslaptis" tačiau galime suvokti iš "apačios", iš tokių teismų proceso eigos: JAV teisminės įstaigos visur nusileidžia Sovietinių rusų ir Izraelio įstaigoms. Nepaisoma Estijos, Latvijos, Lietuvos okupacijos nepripažinimas iš JAV pusės, laikomasi ne tiek JAV, kiek Sovietų kodekso dvasios; Amerikos teismo pareigūnai ir gynėjai priverčiami vykti apklausinėti liudininkus Sovietų Sąjungos teritorijoje, priimami Sovietų KGB įstaigų "paruošti" dokumentai, leidžiama Sovietų pasiuntinybės tarnautojams dalyvauti teismuose ir pan.

Asmenys, kuriems iškeliamos bylos, turi pakelti didžiulį ir labai varginantį "kryžminio" tardymo procesą, kuris dažniais atvejais labai panašus. NKVD tardymo būdą (vieno kaltinamojo žodžiais: "tardė mane 3 dienas po 10 valandų kiekvieną, be galo išvargino; tardė kaip NKVD kad tardydavo, tik tas skirtumas, kad fiziškai nemušė...).

Vedamos akcijos tikslas, kaip jau esame rašę, suniekinti išeivijos darbuotojus. Jau anksčiau bolševikai dėjo pastangas iškelti panašaus pobūdžio bylas 1941 m. birželio mėn. sukiliminės vyriausybės nariams ir kitiems darbuotojams: J. Brazaičiui, J. Šlepečiu, J. Bobeliui, St. Zakevičiui, M. Kalmanui, P. Plechavičiui ir kitiems. Dėl tvirtesnio JAV įstaigų laikymosi tokios bylos nebuvo iškeltos, o kai kurie minėti asmenys buvo JAV įstaigų rehabilituoti. Kadangi dabar visi jie yra jau mirę, bylų kėlimas buvo jiems nutrauktas.

Tačiau ieškota ir "surasta" kitų asmenų. Yra duomenų, kad bylos

BRONIUS KVIKLYS
Mūsų specialus bendradarbis
Čikagoje

keliamos dar likusiems gyviems su kiliminės vyriausybės nariams, Lietuvių aktyvistų fronto, sukilimo vadovams, lietuvių savivaldos pareigūnams, kurie dirbo okupacinės vokiečių valdžios sistemoje, buv. karininkams, policijos tarnautojams. Sovietai gali iškelti bylas visiems tiems, kurie 1941 - 1944 m. dirbo bet kuriose įstaigose tuometinėje Lietuvoje.

Pora iškeltų bylų laikinai buvo nutrauktos, kai kaltinamieji atsiskakė JAV pilietybės. Lapkričio 1 d. Tampos teisme, Floridoje, turės prasidėti Kazio Palčiausko byla, kuris trumpą laiką buvo sukiliminės vyriausybės paskirtas Kauno miesto burmistru. Jam primetamas kaltinimas, kad jis 1941. VII. 25 pasirašęs "Kauno geto steigimo" protokolą. Šį teigimą Sovietai bando pagrįsti mašinėle rašytu "protokolu", po kuriuo yra mašiniškai įrašyta ir K. Palčiausko pavardė, de ja, be jo parašo. (Gal vėliau dokumentų klastotojai jį ten įrašys...).

Istoriškai tačiau žinoma, kad žydų getų steigimas ir tos tautybės žmonių naikinimas nėra lietuvių "išradimas". Jau 1941 m. kovo mėn., kaip skelbia pačių vokiečių dokumentai, Hitleris ir Himleris davė nurodymus suorganizuoti 4 "operatyvines grupes", kurių viena buvo skirta Lietuvos teritorijai. Lietuvos teritorijai skirtos grupės viršininku buvo paskirtas SS brigados vadas ir policijos generolas majoras dr. W. Stahlecker, o Lietuvos teritorijai Gestapo viršininkas SS Standartenfuhrer (pulkininko atitinkmuo) - K. Jaeger. Beje, pirmasis 1942. III. 23 žuvo bombardavimo metu, o antrasis 1959 m. nusižudė kalėjime.

Jau 1941. VI. 29 vokiečių generolas Pohl įsakė Lietuvos žydus surinkti į atskiras stovyklas ir nurodė, kad Kauno žydai būtų apgyvendinti Gaižiūnų paligone. Tada kaip tikiai Kauno komendantas plk. Jurgis Bobelis, ir burmistras Kazys Palčiauskas bandė išaiškinti vokiečiams, kad jų užnugario saugumui pavojingiausias elementas jau esąs pasitraukęs iš Lietuvos į Rusiją; o su kitais žydais lietuviai gerai sugyvenę, dalijęsi tais pačiais vargais, todėl nereikia jų

iškirti iš kitų gyventojų ir izoliuoti. Tačiau tuo nieko nebuvo atsieta: "Taip įsakyta iš Berlyno". Getas turėjo būti įsteigtas, tik ne Gaižiūnuose, bet Vilijampolėje. Jiems organizuoti bei tvarkyti buvo iš Vokietijos atsiųstos "specialios komandos".

Ne lietuviai organizavo žydų ir kitų tautybių gyventojų žudymą. Viską tvarkė patys vokiečiai. Tačiau negalime neuneigti faktų, geto sargybinių ir net žudytojų tarpe buvo ir lietuvių tautybės žmonių. Mes jų negiriame, atvirksčiai, smerkiame, tačiau perdaug nesistebime, kad tokių iš padugnių elemento atsirado. Beje, tokių niekadėjo atsirado ir iš pačių žydų tarpo. Pats Sovietų paskelbti dokumentai ("Masinės žudynės Lietuvoje", I d., Vilnius, 1965 m.) skelbia: "Žydų seniūnų taryba, komitetas turėjo pranešinėti gyventojams žydams hitlerininkų ir nacionalistų įsakymus, organizuoti geto gyventojus darbams. Geto seniūnų tarybos, komitetai hitlerininkams sudarydavo žudytinų gyventojų sąrašus, į kuriuos jie visų pirma įrašydavo varguomenę ir pažangius žmones" (337-338 ps.).

Sekant priešlietuvius pradėtas bylas ryškėja du dalykai: 1. Sovietų ir Izraelio agentai ateina į Amerikos teismus su gerai paruoštomis bylomis ir puikiai padirbtais dokumentais, stropiai subraukiuota kaltinamoji medžiaga, 2. Lietuviai ateina į tokius teismus su beveik tuščiomis rankomis.

Šių eilučių autorius per eilę metų įvairiomis progomis rašė, šaukė, kad išeivijos veiksniai turi įsteigti rimtą lietuviškos informacijos įstaigą, profesiniais pagrindais tvarkingą, kurioje būtų sutelkta visa galima gauti Lietuvos okupaciją liečianti dokumentinė medžiaga: dokumentai, laikraščiai, knygos, potvarkiai, nuotraukos, rezistencinė spauda, bolševikų leidžiama spauda, jų pateikiama "dokumentinė" medžiaga ir kt. JAV Kongreso bibliotekoje ir pokario metų Vokietijos archyvuose galima rasti nemaža Lietuvą liečiančių dokumentų, kuriuos nesunkiai galima būtų buvę gauti fotostatiniu būdu. Būtų pravertę ir gyvųjų liudininkų parodymai, kurių tada kai skelbėme, būtų dar galima surinkti.

Deja, tas balsas buvo tik "šaukiančio tyruose balsas". Mūsų veiksniai, ir turėdami reikiamų lėšų, samdydami tarnautojus, nuomodami patalpas (Altas Čikagoje turi nuosavas 2 ar 3 aukštų namus), de ja, to nepadarė.

Prieš mus išėjo gerai paruošti medžiotojai su gerai prilakintais šunimis. Prasidėjo medžioklės sezonas, o jos taikiniu gali būti dažnas lietuvis. Tie patys "tautiečiai", kurie lietuvius kankino NKVD brigadose, dabar kiek kita forma puola mus. Ar jie gali mus vėl kaltinti ir teisti?

— Jugoslavijoje Zagrebo mieste birželio mėnesį įvyko eucharistinis vaikų kongresas, dalyvavo virš pusantro tūkstančio pradžios mokyklos vaikų, kurie savo parapijose lankė religijos pamokas, tačiau tokie kongresai ir religijos pamokos Lietuvoje yra griežčiausiai komunistų uždraustos.

Įvykiai

● **Hobarto** "The Mercury" dienraščio redakcija birželio 12 d. paskelbė straipsnį "Protestas mena Baltų tragediją", rašo apie Pabaltiečių HELLP organizacijos suvoktą metinį protestą prieš sovietus, kurie engia Pabaltijo valstybes. Mažos Pabaltiečių bendruomenės Draugija, atstovaudama antisovietiniams nusistatymui Hobarte, pirmąjį taikų protestą suvokė 1974 m. Jie prisimena vieną milijoną žmonių, kurie buvo deportuoti iš Pabaltijo valstybių į sovietų kalėjimus, koncentracijos stovyklas po II pasaulinio karo. Didžioji dalis išstremtųjų buvo išmarinti kalėjimuose. No protesto Franklin aikštėje draugijos nariai ėjo su žvakių procesija į St. Mary's katedrą ekumeninėm pamaldom dėl savo skriaudžiamųjų tautiečių.

● **Melbournas**, Viktorijos darbiečių premjeras Mr. Cain liepos 28 d. į savo įstaigą iššaukė Amerikos generalinį konsulą Mr. Donald Cleveland ir jam pareiškė, kad ateinančią savaitę Amerikos karo laivo vizitas Melbournu ooste yra politinė provokacija, nes Mr. Cain Viktoriją yra paskelbęs nuo branduolinės jėgos saugojama zona.

● **Canberra**. Australijos valdiška TAA oro linija pernai pervežė 200.000 keleivių mažiau negu ANSETT. Tai valdžia skyrė virš milijono dolerių TAA propagandos skelbimams.

● **Canberra**. Užjūriuose Australijos konsulatams yra paduota virš milijono prašymų imigruoti į Australiją. Imigracijos departamentas praneša, kad šiemet iš jų bus atrinkta ir įsileista atvykti apie 115.000-120.000. Pirmiausiai įsileidžiami šeimų nariai ir pabėgėlių grupės. Šiemet Australijoje lankysis apie vieną milijoną turistų.

● **Paryžius**. Tarptautinio kardiologų kongreso Maskvoje proga penki simtai Prancūzijos kardiologų pasirašė ir išplatino pareiškimą, kuriame pažymi, kad gydytojai neturėtų dalyvauti Sovietų Sąjungoje rengiamuose mokslo kongresuose. Mūsų įsitikinimu, rašo šie kardiologai, laisvė yra nedaloma, laisvė apima visas gyvenimo sritis - meną, mokslą, literatūrą. Visur, kur laisvei gresia pavojus, ten ji privalo būti ryžtingai ginama.

● **Afrikoje** didžiausia plotu valstybė Sudanas pasiūlė Libano sostinėje Beirute apsuptiems 8.000 arabams PLO nariams atvykti ir apsigyventi Sudane, tačiau šį pasiūlymą PLO atmetė, nes Sudano valdžia yra griežtai antikomunistinė. Izraelis Beirutą bombarduoja bangomis, bet galutinio sprendimo dar nesuranda.

● **Londonas**. Karališkoji šeima ir Britanijos politikos, kariuomenės ir religijos vadai su 2.500 žmonių iškilmingomis pamaldomis minėjo savo pergalę prieš Argentina dėl Falkland salų. Per televiziją milijonai stebėjo šias išpuodingas pamaldas, bet maldos ir pamokslai sukosi ne apie britų triumfą, bet apie taiką, susitaikymą, sužeistiesiems meldžiant sveikatą. Ministrė pirmininkė Mrs. Thatcher, spaudose pranešimais, net pamėlynavo iš pikto, kad Dievo praše taikos, o ne kalbėjo apie britų triumfą.

● **New Yorkas**. Liepos 2 d. pranešė du NASA astronomai, kad elektroninių aparatų pagalba ištyrė, jog Vėžio konsteliacijoje esanti Kappa žvaigždė, kuri matoma ir nuoga akimi, savyje turi net 100 milijardų tonų aukso, bet jo negali pasiekti, kai ta žvaigždė randasi nuo žemės už 175 šviesmečių, o per metus šviesa nuskrieja maždaug 9 milijardus ir 460 milijonų kilometrų.

TĖVIŠKĖS AIDAI

18 Henry St. Kensington Vic. 3031. Tel. 376 7355

LEIDZIA AUSTRALIJOS LIET. KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktorius kun. Pr. Daukyns. Korespondencijas, straipsnius, skelbimus, prenumeratas siųsti viršuje nurodytu adresu. Prenumeratos kaina metams \$ 20. Kituose kraštuose \$ 25. Atskiras numeris 50 centų. Skelbimai už skilties vieną cm \$ 1. Nuolatiniam skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taisy savo nuožiūra.

T Ė V I Š K Ė S A I D A I

SPAUDOS ŠVIESA RODO TAUTOS KULTŪRĄ

Australijoje rugpjūčio mėnuo yra skelbiamas visos katalikų spaudos mėnesiu. Ne vien tik mes lietuviai, bet ir australai katalikai deda daug vilčių, kad šiuo mėnesiu tikintieji žmonės visomis išgalėmis parems savo spaudos leidimą, aukomis, prenumeratų apmokėjimu, nes katalikiškoji spauda yra religijos ir tautinės kultūros rodiklis.

Kartą vienas besidarbuojantis kultūrininkas apsilankęs redakcijoje ir pamatęs administracijoje, kiek daug yra užsilikusių skolininkų, neapmokėjusių savo prenumeratos, pasakė, kad tai gėdos sąrašas. Mūsų spauda niekam pelno neneša. Leidžiant laikraštį tenka susidurti su nuolat brangstančiu popieriu, dažais, pašto patarnavimu, darbininkų bent šokių tokiu atlyginimu.

Apskritai lietuviai yra sąžiningi ir pareigingi. Paskelbiami sąrašėlius, kurie atsilygindami prenumeratą dar ir savo auką pridėda ir palengvina laikraščio leidimą. Tėviškės Aidai Kalėdų proga visiems išsiuntinėja ir kalendorių. Gal jie ir ne visų viltis pateisina, bet visgi su lietuviškais vardais ir šventėmis, kasmet su patriotiniu paveikslu pradžiugina lietuvišką širdį.

Džiaugsmą ir pasididžiavimą sukelia, kai kas iš jaunosios ir vidurinės kartos neatsisako lietuviško laikraščio, sielojasi lietuviškos veiklos darbais, jei dar stengiasi pasiekti kultūrinės ir politinės viršūnės ir jiems pristatyti Lietuvos persėkiojimus ir laisvės troškimus. Mūsų katalikiška spauda lietuviškos išlaikymui yra pagrindinis veiksnys, besiremiantis ant tvirtų amžinųjų principų, ant Bažnyčios uolos, kurios nei pragaro vartai nenugalės. Tai nuolatinis ryšis savo idėjoms skelbti, informuoti ir formuoti tautos ir tautinių siekimų reikalais, atneša žinias, kas dedasi bolševikų pavergtoje Lietuvoje ir apskritai lietuviškame pasaulyje.

Spaudos darbas yra sunkus ir atsakingas. Statistika nurodo, kad trumpiausiai gyvena valstybės vairotojai ir žurnalistai, redaktoriai, nes jie negali išsivaduoti nei minutelį iš tos gyvenimo srovės, kurio leidosi įstumiami. Jei laikraštyje 98 procentai gerai padaryta, o negerai, ar klaida, neapsižiūrėjimas tesudaro 2 ar tik 1 procentą, tai už anuos 99 procentus niekas nepasako redaktoriui ar leidėjui gero žodžio, o už vieną procentą skambins, rašys, ir pavardę išlinksniuosis visais esamais linksniais.

Neįkainojamos vertės yra katalikiška spauda. Tik pogrindyje leidžiama Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika savo skelbiamais faktais Lietuvą išgarsino visame pasaulyje, savo heroišku tikėjimo išpažinimu ir nuteisintu jaučia garbę kentėti už tiesą, už Dievą ir savo Tėvynę Lietuvą.

PD

Išnaudota proga lietuviškam reikalui

Spaudos konferencija su Ministeriu Pirmininku

Tėviškės Aidų Redaktorius kun. Pr. Dauknyš gavo iš Canberros telegramą dalyvauti Spaudos konferencijoje Melbourne, Southern Cross Hotel, Omega menėje, liepos 25 d. popietę, kur apie Australijos daugiakultūrinę bendruomenę pranešimus padarė Ministeris Pirmininkas, Imigracijos ministeris Mr. Hodges ir Komunikacijos ministeris Mr. Brown. Redaktorius susisiekė su ALB Krašto Valdybos pirm. Alb. Pocium, kokiam lietuviškam aktualiam reikalui panaudoti šį dalyvavimą. Sutarta prašyti finansinės paramos Lietuvos Dienom, nes Viktorijos valdžia jos nebeduoda. Buvo surašytas pareiškimas.

Į konferenciją redaktorius nuvyko pirmasis, susipažino su programos vedėjais, kad jam būtų leista pirmąjį prabiloti po Ministerio Pirmininko kalbos. Taip ir atsitiko.

Spaudos konferencijoje dalyvavo apie 150 asmenų iš televizijos, Sydney, Canberra, Melbourne dienraščių reporteriai ir keli etninių laikraščių redaktoriai.

Ministeris pirmininkas pranešė apie valdžios plečiamą pagalbą etninei socialinei globai, mokyklom, radijo stotim, etninėm televizijos programom, kurios 1982-83 bus išplėtos Canberrai (apimant Goulburn ir Cooma), 1983-84 - Newcastle, Wollongong, Adelaide, Brisbane, 1984-85 - Hobart, Perth ir Darwin.

Ministeriui Pirmininkui baigus kalbėti, pirmasis gavo balsą kun. Pr. Dauknyš ir jis perskaitė Lietuvos Bendruomenės vardu pranešimą, kurio vertimą iš anglų kalbos čia pateikiame:

Didžiai Gerbiamas Ministeri Pirmininke, Rt. Hon. Malcolm Fraser. Kas antri metai Australijos Lietuvos Festivalis yra šaukiamas besikeičiančiose valstijose. Ateinantis 1982 m. Festivalis bus Melbourne. Atidarymas Dallas Brooks Hall gruodžio 26 d. 3 val. popietę. Festivalis apima: Meno ir Rankdarbių parodą, Sporto Festivalį, Dainų Festivalį, Jaunimo teatrą, Literatūros vakarą, Jaunimo susipažinimo vakarą, Tautinių šokių festivalį, Konvenciją.

Festivalyje dalyvaus žymūs svečiai ir lankytojai iš Amerikos ir Kanados. Bus atstovaujamos ir kitos tautybės. Pakvietimas jau nusistatęs ir Rt. Hon. Malcolm Fraser ir Mrs. Fraser. Dalyvaus virš 2.000 žmonių.

Suorganizuoti šitokį Festivalį be valdžios paramos mes neįstengtume, nes mūsų bendruomenė nėra didelė. Norėtume atkreipti dėmesį, kad jau šešeri metai, kai prašėme ar buvome gavę paramos iš Viktorijos valdžios. Kitose valstijose organizatoriai gaudavo dosnias paramas iš valdžios, tai tikimės, kad ir ateinančiam Festivaliui, ypač kai minėtose renginiuose pasirodys atstovai iš kitų penkių valstijų, tai ir Jūsų departamentas taip pat matytų tinkama suteikti finansinę stiprią sumą.

Jūsų prielankus šio reikalo apsvaistymas bus daugiau negu tik labai įvertintas. Jūsų širdingai —

(pasirašė) Albinas Pocius - ALB Krašto Valdybos pirmininkas, kun. Pr. Dauknyš - Tėviškės Aidų redaktorius.

Šį pareiškimą redaktorius perskaitęs asmeniškai įteikė Ministeriui Pirmininkui prie konferencijos stalo ir priedo dovaną - Dr. Pajaujo mokslinį veikalą "Soviet Genocide in Lithuania". Gavėjas padėkojo ir pasakė, kad mūsų reikalą aptars savo departamente Canberroje.

Žurnalistai pateikė įvairių klau-

simų. Vienas jų įdomiausias: kodėl Australija nepasmerkia Izraelį dėl Libano bombardavimo, žmonių aukų ir jų turto sunaikinimo. Ministeris Pirmininkas atsakė, kad nukentėjusiems Libano gyventojams valdžia jau paskyrė virš milijono dolerių pašalpą. PLO užpuldinėjo Izraelį ir siekė jį sunaikinti. Pavyzdžiui, jei Australiją pulėtų priešas, kuris siektų mus sunaikinti, nepripažintų teisės laisvam ir nepriklausomam gyvenimui, tai ar su tokiu priešu galėtume tartis, kai jis tave siekia sunaikinti. PD

Kurie stiprina tautos laisvę ir pasitikėjimą

Lietuvių Rašytojų Draugijos atsišaukimas

Po daugiau negu ketvirčio šimtmečio Clevelande įvyko Lietuvių Rašytojų Draugijos narių suvažiavimas. Jo programoje buvo apžvelgti draugijos veikla, aptarti ateities uždaviniai, atžymėtos lietuvių tautos dainiaus Maironio mirties 50 metų ir Vinco Krėvės gimimo šimto metų sukaktys. Suvažiavimo dalyviai pasirašė ir paskelbė pasisakymą, skirtą užsienio lietuviams ir tautai krašte. Perduodame šio pasisakymo pagrindines mintis:

Šimtmetis, prasidėjęs vidurinės Europos tautų išlaisvinimu ir vėliau prikėlus daugelį tautų bei genčių valstybinei nepriklausomybei kituose pasaulio žemynuose, artėja prie pabaigos su gėdingu balansu, kai šimtas milijonų civilizuočių europiečių buvo paaukoti naujai, dar didesnei priespaudai, išniekinant žmogaus ir tautų teises bei humanistinius idealus. Tarp tų milijonų pavergtųjų šiandien yra ir lietuvių tauta, kurios klestėjusi nepriklausoma valstybė buvo per praėjusį karą sugriauta, išprievartauta. Dėl to prieš keturis dešimtmečius turėjo iš tėvynės pasitraukti užsienin daugelis lietuvių rašytojų, visų sričių menininkų, kultūrininkų. Tremties gyvenimo sąlygose neišblėso jų ryžtas visomis priemonėmis ir kūrybinėmis formomis meniškai įprasinti tautos sielą ir reikšti kovingą naujųjų laikų dvasią valstybės nepriklausomybei atstatyti, tautos ir žmogaus gyvybinėms teisėms atrungti, Lietuvai nelaisvėje padėti. Pasitraukus į užsienį daugeliui Lietuvos rašytojų ir kultūrininkų, svetimiesiems užgnaužus normalų tautos bendravimą su išeiviais, atrodė, kad ir lietuvių literatūra tartum buvo perdalinta į dvi nedraugiškas ir priešiškas stovyklas. Fiziškai - taip, bet ne dvasiniai. Dvasinėje plotmėje lietuvių literatūra buvo ir liks viena - lietuvių tautos literatūra, įvairiaspalvė tautinės dvasios išraiška ir lobis.

Kai Lietuvai vėl patekės laisvės aušra, vėl susijungs visa, kas buvo vertingo sukurta užsienyje ar pavergtoje tėvynėje. Laisvės oras ir laiko tėkmė atseikės grūdus nuo pelų. Mes suprantame, vertiname ir gerbiame tuos lietuvius rašytojus ir kultūros veikėjus tėvynėje, kurie kovoja dėl kūrybinės laisvės tradicijų išlaikymo, stiprina tautos dvasią ir pasitikėjimą, gina tautos garbę ir tapatybę, ryžtingai ir

ne be pavojaus turi atsilaukti priespaudos organų spaudimui, rusinimui, tautinės moralės nuodijimui. Mes jų nemaisome su priespaudos pataikūnais, tautiniais palūželiais ir karjeristais, paniekinusiais lietuvių tautos didžiąsias politines, tautines ir dvasines vertybes, kulkalais ir diršėm teršiančiais lietuviškąją kultūrą. Tikimės, kad tautos kelių golgotoje literatūrinės ir apskritai kultūrinės vertybės, kaip praityje, taip ir dabar tebėra pačios pajėgiausios dvasinei stiprybei išlaikyti. Taip pat jos yra reikšmingiausias veiksnys tautai nelaisvėje gyvai išlikti ir galiausiai vėl prisikelti, kai tam susidarys palankios sąlygos.

LRTV

DŽIUGO TUNTAS

Tunto Štabo posėdis vyko Parapijos namuose Kensingtone liepos 27 d. vakare. Tuntininkas s. H. Antanaitis iš kiekvieno draugininko priėmė raportus apie atliktą veiklą. Nuo mažiausių vilkiukų ir paukštyčių iki vyriausių skautų vyčių bei jūros budrių, sueigos lankomos neblogoi, išeinama nustatyta programa. Tuntininkas pranešė apie Skautų balių Melbourne Lietuvos namuose liepos 16 d. Kai dar vis nesudaromas Skautų Tėvų komitetas, tai balių suruošė paties tuntininko keli paprašyti tėvai. Baliaus pelno, visas išlaidas apmokėjus, teliko vos keli doleriai. Kiekvieno tunto skautiškai veiklai yra labai svarbu turėti Tėvų komitetą, bet Melbourne šiuo metu niekas iš skautų tėvų nenori į komitetą įeiti. Rajoninės stovyklos programos paruošimo darbai gerai vyksta. Sto vyklos ženklukų bus atspausdinta 200 ir A. Šimkus jau tariasi dėl jų gamybos ir "T-Shirts" - marškinukų. Numatyta, kad į sekančiais metais Amerikoje vykstančią Skautų jubiliejinę stovyklą galėsime pasiųsti keletą tunto atstovų, nes sporto rinktinėse yra mūsų skautų. Prie kavutės aptarta ir daugiau skautiškos veiklos.

LIETUVIAI MENO PASAULYJE

Rašytojas Antanas Vienuolis — Žukauskas yra vienas iš žymiausių XX amžiaus pirmosios pusės lietuvių rašytojų. Šiais metais minime šio rašytojo 100-tąsias gimimo metines. Mirė jis 1957 m., atšventęs savo 75 metų gyvenimo sukaktį. Visi puikiai prisimename jo "Amžinąjį smuikininką", "P'raiektuosius vienuolius", "Paskenduolę", ro maną "Viešnia iš šiaurės" ir daugelį kitų romanų, apysakų ir novelių. Mūsų garsus rašytojas, poetas Vincas Mykolaitis - Putinas apie rašytoją Vienuolį sako: "Prisiminus Vienuolio raštus nėsunku atsakyti į klausimą, už ką lietuviai taip pamilo šį rašytoją. Pamilo pirmiausia už tai, kad jis pats myli juos kaip savo brolius, myli jis ir savo tėvynę ir jos praeitimi ir dabartimi, su jos apsiniaukusiu ir giedriu dangumi, su visa jos gražia gamta".

Aktorė Maja Sniukštaitė, po ilgesnės pertraukos, mūsų veteranės aktorės K. Dauguvietytės - Sniukštienės dukte, pradėjo ir vėl vaidinti australų teatre. Šį kartą ji pasirodė "Studio Sydney" teatro scenoje, kur buvo vaidinamos dvi vienveikės pjesės "Užuolaidos" ir "Valtis". Pjesėje "Užuolaidos", parašytoje jauno amerikiečio dramaturgo Charles Dicenzo, ji brandžiai ir įtikinančiai suvaidino jaunos motinos vaidmenį.

Amerikoje, Lietuvių Bendruomenės Kultūros Taryba jau antri metai kai pasižymėjusiems kultūrininkams skiria pinigines premijas. Šiais metais premijų įteikimo šventė įvyko Detroite. Premijos buvo įteiktos šiems kultūrininkams:

Rašytojui Jurgiui Jankui - literatūros premija už pasakojimų knygą "Paparčio žiedas". 2. "Antrojo kaimo" teatro ansambliui (vadovas A. Antanaitis) - teatrinio meno premija. 3. Petruui Petruičiui (radijo "Margutis" vedėjas) - premija už radijo programas. 4. Dr. Rimvydui Šilbajoriui - literatūri-

Rašo Paulius Rūtenis

nės publicistikos premija. 5. Dr. Vytautui Kavoliui (žurnalo "Metmenys" redaktoriui) - kultūros darbuotojo premija. 6. Dailininkui Adolfui Valeškai - dailės premija. 7. Muzikui Juozui Zilevičiui - muzikos premija. Pridėjus dar Rašytojų Draugijos premiją poetei Liūnei Sutemai už poezijos rinkinį "Vendeta" ir "Draugo" dienraščio premiją už romaną "Devintas lapas", rašytojai Birutei Pūkelevičiūtei, matome, kad premijų išėvijoje skiriama daugiau negu jų buvo nepriklausomos Lietuvos laikais.

Neseniai pasibaigusi šių metų Sydnėjaus Biennale aprėpė daugiau meno išraiškos formų negu lig šiolei buvo priimta pripažinti. Šalia gyvos skulptūros, video sensų, konseptualistinių pasirodymų, momentų gaudytojų, garso — šviesos - spalvos žaismų, šokėjų ir grupinio pergyvenimo organizatorių, modernaus meno parodų, NSW meno galerijoje buvo pakviesti dalyvauti ir Australijos poetai. Poezijos skaitymai vyko kiekvieną šeštadienį ir sekmadienį. Vienaime šių skaitymų savo poeziją skaitė ir mūsų lietuvis poetas, gyvenęs Sydnėje, Jurgis Janavičius, rašęs poeziją ir anglų kalba.

Šiais metais lapkričio mėnesį išėina jau trečioji baltiečių dramos antologija anglų kalba: "Tiltas skersai jūrai". Lietuvius joje atstovauja Antano Skėmos vienaveiksmė, kontroversiška pjesė "Ataraksija" ir Algirdo Landsbergio 3 veiksmų lietuvių amerikiečių gyvenimo komedija "Meilės mokykla".

Tikriausiai prof. dr. Antano Melniko pavardė mums ne visiems žinoma, kai tuo tarpu svetimtaučių tarpe, ypačiai tų, kuriems tenka dažnai susitikti su meno istorija, ši pavardė yra ne tik žinoma

bet ir garsi meno istorijos srityje. Kapitalinis prof. Dr. Antano Melniko trijų didžiulių tomų veikalas (jo kaina 810 dolerių) pavadintas "The Corpus of the Miniatures in the manuskripts of Decretum Gratian" (Gratiano Dekreto rankraščių miniatiūrų korpusas) parašytas anglų kalba ir neseniai išleistas, mokslo pasauliui turi didelės reikšmės. "Draugo" kultūriniam priede, šio veikalo įžangos lietuviškame vertime rašoma, kad tai yra didelės reikšmės inašas viduramžių visuomenės, jos teisės, meno ir tuometinių Bažnyčios - valstybės santykių pažinimui. Tai žvilgsnis į specifinę menų ir kultūrų raidą. Prof. dr. A. Melnikas šiuo metu dirba Ohio valst. universitete kaip meno istorijos profesorius.

Birželio pradžioje Kym Bonython galerijoje (prestižinė galerija Adelaidėje) įvyko pagarsėjusios Sydnėjiškės keramikės Jolantos Janavičienės darbų parodos atidarymas. Parodoje buvo išstatyti 26 eksponatai. Jos darbai pasižymi dideliu originalumu, savitu kūrybingumu. Keramikė Jolanta, atrodo, įkvėpimo semiasi iš senovės kultūrų, ypačiai jai artima ir patraukli senos etruskų tautelės antikinė kūryba.

Liepos 18 d. keramikės Jolantos Janavičienės paroda buvo atidaryta ir Sydnėje Galery 156 (156 Burus Bay Rd. Lane Cove).

POPIEZIUS VYKS Į VIENĄ

Popiežius Jonas Paulius II šiomis dienomis priimdamas grupę Austrijos vyskupų su Vienos kardinolu Koenig atvykusių į Vatikaną oficialiam ad limina vizitui patvirtino, jog yra pasirėngęs priimti jų kvietimą dalyvauti Austrijos Katalikų Dienose. Popiežius atvyks į Austriją ateinančiais metais rugsėjo 10 d. ir Vienos Schonbrunn parke aukos šv. Mišias. Kardinolas pranešė, kad į šias pamaldas bus taip pat kviečiami katalikai iš kaimyninių kraštų, ypač iš R. Europos.

Juozas Mikštas

V A I. K A D A ?

Anglas Falklande kankina
Ir save ir Argentiną.
Žydas naikina arabą,
Kad net žemė dunda, dreba.
Jankiai stebi visa tai,
Nusiteikę sau rimtai ...

O sovietai visą "svietą"
Komunistų priperėta,
Išprotėjusį, didingą,
Alkaną ir nelaimingą.
Ruošiasi tuoj pat praryt.
Jei ne šiandien, tai gal ryt.

Ir tą mūsų Lietuvėlę
Tranko viesulai pašėlę:
Viesulai Uralo vėjų,
Blogio sėklų daug prisėję
Po sunkiu Maskvos padu
Plečias pražūties aidu.

Bolševikas užsimanęs
Tolimam Afganistane
Išvirtinti per vėlnią,
Daro tvarką ten nešvelnią.
Ten ir Lietuvos vaikai
Žūsta šiais žiauriausiais laikais.

Vai, kada pasaulio tautos,
Smaugtos, iš šaknų išrautos,
Prievartautos, baustos,
skriaustos.
Ir negailestingai spaustos,
Atsigaus iš prapulites
Šviesoje geros vilties ...

Melbourne, 11. 7. 82

Lietuvos Istorijos draugija Cikagoje savo narių mėnesiniame susirinkime atžymėjo lietuvių tautinio atgimimo dainiaus Maironio dvigubą sukaktį - 120 m. nuo jo gimimo ir 50 m. nuo jo mirties. Pasakait apie Maironį ir jo vaidmenį tautinio atgimimo laikotarpyje skaitė Lietuvos Istorijos draugijos vicepirmininkas Bagdonas.

Aušra Nr. 28 (68), Lietuva 1981 m. rugsėjis

MŪSŲ KULTŪROS RŪPESČIAI

Trisdešimt penkeri pokario metai. Šiaip ar taip - Lietuva gyva. Tebegyva ir tikinčiųjų bendruomenė. Paskutinį dešimtmetį religinis gyvenimas atgijo. Nors ir negausių jėgų, bet atkakliai ir pasiaukojamai ginamos tikinčiųjų teisės. Dedamos pastangos gelbėti tautos morale. Apie tos kovos vaisius nūnai spręsti sunku.

Daug rūpesčio kelia kūryba - menas ir iš viso kultūra. Be kultūros tauta negali būti pilnavertė, negali išlikti gyva. Tas pat yra ir su religine bendruomenė. Jei indiferentiškai, nuo religijos nutolusi tautos dalis gal ir tenkinasi tuo, ką jai pateikia oficialūs šaltiniai, tai katalikiškos pasaulėžiūros žmogui to nepakanka. O ar kuriame savą, krikščionišką kultūrą?

Pokario metais sėmėmės iš priškarinių šaltinių, dar buvo gyvi ir kūrybingi žmonės, susiformavę nepriklausomoje Lietuvoje. Laikas bėga. Ką turime dabar? Ką galime pasiūlyti skaityti jaunimui? Prieškarinę literatūrą? Kur knygos, menas apie dabartį, įvertintą krikščioniškos pasaulėžiūros? Emigrantų parama mūsų neišgelbės - ten ku-

riama kultūra nėra suaugusi su mūsų dabartimi. O ir emigracijos jėgos senka. Be to, jų kultūra yra atskira lietuviškosios kultūros atšaka. Ji nepakeis būtinybės kurtis savąją.

Labiau nualinta, bet ir dedisnį patyrimą turinti kaip prasiveržti pro tarybinius cenzorius, rusų inteligentija gali džiaugtis Svetlovu - penkiatomės religijos istorijos autorium, menotyrininku Regelsonu. O kur dar rimtų literatūrų plejada? Stai net dailininkai, piešią Apokalipsės temomis ... Ir ne visi jie emigracijoje. Daugelis kuria čia, tokiomis pačiomis sąlygomis. Stai kino režisieriaus A. Tarkovskio paskutinį filmą "Stalkeris" galima laikyti sukurtą Naujojo Testamento dvasia.

Rusams daugiau leidžiama. Tačiau vargu ar jie pradėjo nuo leidimo. Pirmiau jie sukūrė. O mes tik labai nedaugelis galime pasakyti, kad esame parašę, nutapę, o mums neleidžia spausdinti, eksponuoti ir pan.

Kad tik neatsitiktų kaip lenkams, kuriems dabar "leidžiama" beveik viskas, tačiau rezultatai nežymūs, nes, jų pačių žadžiais tariant, menininko demoralizacijos procesas yra

per daug toli nuėjęs. Užuot ėję priekyje, meno žmonėms reikia įvykius vytis.

Savos kultūros nekurianti bendruomenė pamažu išsigimsta. Kultūra, kūrybingumas yra gyvybės, tikro ir sveiko dvasinio gyvenimo požymis. Jei neišauginsime iš savo tarpo ar nepritrauksime kūrybingų asmenybių - greitai būsime suvaryti į getą ir izoliuoti nuo tautos. Jau ir taip bažnyčioje matome vienus veidus, o autobuse, gatvėje - kitus.

Antrasis Vatikano susirinkimas ragina eiti į pasaulį. Vienas iš būdų yra menas, kūryba. Negalime užsisiklėti tik savo bendruomenėje. Jei mums rūpi tautiečių dora, tai ne mažiau turi rūpėti ir tautos kultūra. Jėzuitai, atvykę į Lietuvą pagelbėti Katalikų Bažnyčiai, pirmiausiai ėmėsi steigti Vilniaus universitetą. Niekas Bažnyčios neišvadavo nuo šio rūpesčio ir šiandien. Šiais visuotinio raštingumo laikais žmogus dvasinėje srityje yra gal dar didesnis tamsuolis nei XVI a. valstietis. Dabar Bažnyčiai nereikalingos papirpininės mokyklos, tačiau dabar darbo ne mažiau ir tas darbas sunkesnis, negu išmokyti rašto ir poterių.

Prisiminkime Motiejų Valančių. Kai pasipriešinimas ginklu, t.y. kun. Mackevičiaus sukilėliai atliko savo vaidmenį, iškilo Valančiaus figūra. Jis puikiai suprato, kad ne-

Pasaulis bendro sumišimo ženkle

Sie metai pasižymi politiniu sumišimu ir karinių veiksmų gausumu.

Dėl grubių politinių klaidų buvo priversti atsistatyti iš savo pareigų Š. Amerikos ir Anglijos užsienio reikalų ministrai. Ponia Thatcher dar nežino ar galės išsilaikyti po nuostolingą, betikslią karą su Argentina. Europos kraštai duoda pirmenybę bizniui, ne savo ateities saugumui, santykiuose su Sovietų Sąjunga. Jie yra pasiryžę nutiesti dujų vamzdžius iš Sibiro į Vakarų Europą, nežūrint Amerikos valdžios protestų ir sankcijų. Pietų Amerikos žemynas, bent laikinai, prarado pasitikėjimą Š. Amerika už Anglijos rėmimą kare dėl kolonijų.

Iš kitos pusės tęsiasi partizanų karas įvairiose Vidurinės Amerikos valstybėse, Izraelio invazija į Libaną ir Irano karas su Iraku.

Kol kas nei vienas iš minėtų karų nėra išsprendęs prieškarinių ginčų. Anglai laimėjo mūšį, bet sąlygų pasilaikyti negalės. Izraelis norėjo išnaikinti PLO partizanus ir užtikrinti savo ateities saugumą. Nei vienas, nei kitas tikslas nebuvo atsiiektas. Tik padidėjo arabų neapykanta ir pasaulinė nuotaika palinko į žydams nepalankią pusę dėl beatodairinio žmonių žudymo ir miestų griovimų. Be to, net amerikiečių besąlyginis rėmimas gali prieiti prie galo. O tai būtų pabaiga svajonių apie žydų biblinės valstybės plėtimą.

Patys pavojingiausias karo veiksmas yra tarp Irano ir Irako. Irano vadas Ayatollah Khomeiny nepasitenkina savo žemių atgavimu, bet nori jėga nuversti Bagdado valdžią, kad turėtų laisvą priėjimą prie Sirijos. Iš ten eitų padėti išvaryti žydus iš Libano ir išlaisvinti Jaruzalę (sunaikinti žydų valstybę).

Labai aukštai skamba tie šūkiai! Vis dėl to jiems turime duoti šios tokios reikšmės. Tas Islamo fanatikas sugebėjo nuversti Irano

imperatorių, atkariauti užimtas žemes ir atsispirti Vakarų spaudimui. Visuose arabų kraštuose jis turi savo šalininkų - čitų sektos pasekėjų. Jie sudaro daugumą Irane, Irake, Sirijoje ir pačiam Libano krašte. Irako kariuomenė po pralaimėtų mūšių yra nusilpnėjusi. Be išorinės pagalbos Irakas gali būti priverstas nusilenkti ir pakeisti dabartinę valdžią. Jei tas įvyktų, Jordanijos ir Saudi Arabijos karalių dienos būtų suskaitytos ir arabų pasaulis suvienytas bendrai kovai prieš tris milijonus žydų. Gi žibalo versmės liktų Vakarams nedraugiškų islamiečių rankose. Pati laisvo pasaulio ekonominė egzistencija atsidurtų mirtiname pavojuje.

Dėl to Vakarai būtų priversti imtis karinių priemonių. Be to, Š. Amerika yra įsipareigojusi apginti žydų valstybę nuo sunaikinimo.

Ką darytų rusai Š. Amerikos karinių jėgų įsikišimo atveju? Kremlius remia Siriją ir PLO ir parduoda ginklus Iranui ir Irakui. Arabų kraštai ir žibalo versmės randasi Sovietų Sąjungos pašonėje. Jų užėmimas figūroja laisvojo pasaulio pavergimo planuose. Aišku, kad rusams netrūktų noro palenkti ginklu įvykių eigą į jiems palankią pusę. Visa bėda, kad paskutiniu laiku paaiškėjo, kad Maskvos ginklai yra neveiksmingi, kas apunkina betarpišką Kremliaus karinį dalyvavimą. Beliktų tik atominį ginklų pavartojimo galimybę. Ar Rusija pradėtų atominį karą dėl Artimųjų Rytų ir žibalo versmių? Turint galvoje sunkią ekonominę vidaus padėtį, Kremlius susilaikytų nuo to pavojingo žingsnio, kuris reikštų civilizuoto pasaulio bent dalinį sunaikinimą. Bet vėl, tokiu atveju prarastų pasitikėjimą net pačių pasaulio komunistų.

Iki šiol Kremlius laimėdavo streikų, partizaninių kovų ir svertimų vedamų karų pagalba. Dabar atėjo laikas patiems rusams kariauti arba parodyti savo bejėgiš-

kumą ir klatingumą. Kol kas jie apleido savo draugus palestiniečius ir Siriją. Pagalbos prašyti nuvažiavusiai delegacijai Maskva aiškiai leido suprasti, kad ji tiesioginės pagalbos duoti negali. Ir tai ne dėl taikos meilės, bet dėl ginklų netobulumo

Bendras pasaulinio masto sumišimas yra sunkus Vakarams. Tik laimė, kad Rusija dėl savo silpnumo negali pilnai išnaudoti tos progos.

Dr. J. Kunca

Religijos ir moralės ryšys su tautiniais siekimais yra labai ankštas. Jis yra neatmeszamas. Tautiniai idealai su Tėvynės meile gauna stiprybės ir gyvybės iš religijos ir moralės šaltinių. Atjungus juos nuo tų šaltinių, jie išsigims arba sunyks.

M. Krupavičius
"Lietuviškoji Išeivija"

Ko nemato užsienio turistai Lietuvoje

Šį klausimą stato LKB Kronika ir nurodo faktus. Paskutinio karo sukuryje Lietuva yra netekusi apie 540.000 žmonių. Didesnė jų pusė žuvo po 1945 m. gegužės 9-osios. Net oficialiosios statistikos duomenimis, nežūrint kolonizatorių antplūdžio, Lietuvoje gyvena 40.000 žmonių mažiau, negu buvo 1897 m. surašymo metu.

Didžiojamės naujomis gyvenvietėmis ir naujais namais, bet nekalbama apie sugriautas sodybas, kurios liko be šeimininkų, apie sunaikintus ir nykstančius architektūros paminklus, griūvančias ir remontuoti neleidžiamas bažnyčias, apie vaikų išnešiotas brangių vargonų dėdas ir sudaužytas statulas.

Giriamasi krašto supramoninimu (ta dangstimi gabenama trūkstama darbo jėga iš "broliškų respublikų"), bet nutyliama apie gamtos žalojimą. Užsienio šalims dujos parduodamos spekuliatyvinėmis kainomis, Lietuvos šiluminės elektrinės turi kūrėntis mazutu ir teršti aplinką.

Kalbama apie tūkstančius litrų pieno, bet mes skęstame milijonų litrų alkoholio upėje, kurioje žuva mūsų tautos fizinė ir moralinė sveikata. Trimituojama apie kultūros ir švietimo suklestėjimą, bet švietimo, sveikatos apsaugos ir socialinio aprūpinimo išlaidos padengiamos iš pelno, gauto už alkoholo

pardavinėjimą. Iš kiekvieno piliečio valdžia per metus surenka daugiau negu 150 rublių už alkoholį. Neleidžiama steigti blaivininkų draugijos, kaip to neleidžia ir caro valdžia, uždraudusi organizuoti Valančiaus laikų sambūrius.

LKB Kronika Nr. 28 išskaičiuoja Vilniuje uždarytas 23 bažnyčias, paverstas jas į sandėlius, muziejus. Kaune uždaryta 14 bažnyčių, 6 koplyčios. Įdomu, kad Vilniuje ir Kaune valdžia neuždarė nė vienos cerkvės (jų Vilniuje ypatingai gausu), nors į kiekvieną iš jų tikinčiųjų susirenka tiktai dešimtimis.

Išniekinti uždarytų bažnyčių požemiuose palaidotų žymių asmenų palaikai. Melaginga tik užsieniečiams skirta brošiūra ir jiems terodomas bažnyčios. Ignoruojama Lietuvos praeitis, Lietuvos pavergė joms pristatyta daugybė paminklų. V. Mykoliaičio - Putino net kukliai paminklinei lentai pritrūko pinigų. Klusnaus okupantų tarno A. Sniečkaus ir visokio plauko Lietuvos pavergėjų paminklas negaila ir daugtūkstantinių sumų. Kas pastatys bent simbolinį paminklą Stalino siautėjimo aukoms? Išnaikinti visi Rytprūsių lietuviškieji vietovardžiai. Lietuvos tikintieji lageriuose. Tai tik keletas antraščių iš Kronikos pateiktamų faktų ir jų dokumentacijos.

užtenka vien drausti - negerk, kad moralė negali būti grindžiama vien neiginiu. Jis iškelė kultūroje slypinčią teigiančiąją jėgą. Su kova už blaivybę kartu vyko kova už tautos kultūrą. Perpratęs mums siūlomas "graždankos" pavojų ir kląstą, organizavo ir savo autoritetu rėmė lietuviškų knygų spausdinimą už sienos ir gabenimą knygnešiu keliais, pats rašė į pagrindžio spaudą. Sukilėlių dalginės pakeitė knyga.

Bažnyčia telkė ir turi telkti prie savęs meno kūrinius ir meno žmones. Tačiau menas nėra skirtas tik Bažnyčiai puošti. Meno esmė yra kur kas gilesnė. Nėra religinio meno, nes kiekvienas meno kūrinys vienaip ar kitaip atspindi mūsų ryšį su Dievu. Fransua Moriako kūriniuose beveik nerasisime Dievo vardo, tačiau Jis juntamas ir gyvena juose kaip nematomas atskaitos taškas. Nors menas negali perkeisti šio pasaulio tikrovės, - kaip tai įvyksta šv. Mišių metu, kai duona virsta Kristaus Kūnu, - tačiau jis gali mums būti tamsoje spinduliu, nušvieičiančiu aną aukštesnę realybę. Todėl, Maceinos žodžiais tariant, "menas stovi arčiausiai religijos, kurioje pasaulio transfiguracija jau realiai prasideda".

Kelias į žmonių širdis per meną ir meno kalbą yra vienas tikriausių. Pats lai-

kas mums susimąstyti: kokie vertingi meno kūriniai sukurti pokario metais Lietuvoje? Kas parašyta jaunimui, alkančiam knygų pasaulėžiūros klausimui (tokių kaip Girniaus, Maceinos)? Negalima sakyti, kad niekas nepadaryta. Deja, tai tik vienas kitas šviečiamojo pobūdžio darbelis, viena kita daugiau ar mažiau originali skulptūra (išimtyms - Paberžės kapinaitės, Saločių Golgota - tik patvirtina taisyklę). Kodėl dabar neatsiranda tokių šviesulių, kaip Maceina, Šalkauskis, kaip l'utinas literatūroje, nekaltant apie Vyduoną ir Čiurlionį?

Dažnai teisinamasi: kiek galiu, dirbu kultūrinį darbą laisvalaikiu, savaitgaliais.

Ar tik ne čia slypi svarbiausia mūsų kultūrinio atsilikimo priežastis? Kultūra reikalauja viso žmogaus, ne dalies. Šekspyras laisvalaikiu netampama. Kultūra, kuriama laisvalaikiu, gali duoti tik šviečiamąjo pobūdžio, arba, dar blogiau, tik diletantiškus kūrinius, tarnaujančius tik kultūrinio fonu, bet neatstojančius pačios kultūros. Tikrasis menas reikalauja apsisprendimo visa būtimi ir tik paskui talento. Būti menininku, panašiai kaip kunigu, visų pirma yra pašaukimas. Negalima būti kunigu tik savaitgaliais ar laisvalaikiu, taip ir menininkas negali savęs dalinti.

Visų brangiausia kultūroje yra žmogus. Kaip mes jį saugome? Vienas mūsų aplaidumų iliustruojantis pavyzdys - tai liaudies skulptoriaus Liongino Sapokos istorija. Kodėl jo dvimetris Kristus Karalius, europinio lygio kūrinys, stovi užkiestas Rokiškio muziejėlyje, o ne, pavyzdžiui, Kauno katedroje? Kodėl šio kūrinio autorių, valdžios įgrūstą tramdymo įstaigon, išgelbėjome ne mes, o Vilniaus menininkai? Susitaikius su valdžia, buvo pareikalauta duoklės kūriniams. Taip buvo prarastas paskutinis tikrasis Lietuvos dievdarbys.

Menininko duona visais laikais nelengva. Dvigubai sunkiau jam dabar, mūsų sąlygomis. Tokius žmones, jei jų atsiranda, turime remti. Turime padėti jiems susiformuoti. Šita parama turi būti moralinė ir materialinė, konkreti ir organizuota. Moralinė, nes menininkas turi jausti turįs atramą, turi jausti esąs reikalingas. Materialinė - ir jam reikią valgyti. Konkreti - ne geras noras, o darbas grįsta. Ir ne kada nors, o dabar. Organizuota, nes tai ne vieno žmogaus jėgoms.

Tikime, kad mūsų - Lietuvos Katalikų Bažnyčia ir jos atrama - religinė bendruomenė yra pajėgios suteikti šią paramą.

A. Skardys

A. A. Savanoris - Kūrėjas Vincas Juzėnas

Liepos 11 d. po sunkios ligos staugai mirė garbingas savanoris - kūrėjas Vincas Juzėnas, gimęs 1903 m. sausio 17 d., Spitrenų km., Utenos apskr. Buvo pats jauniausias šeimoje iš šešių brolių ir keturių seserų.

1919 m. pradžioje Vilniuje susidarius Lietuvos Kariuomenės Stabui ir savanorius kviečiant į kariuomenę, jaunuolis Vincas Juzėnas vos iš metų amžiaus, atvyko ir įstojo į organizuojamą 1 pėst. pulką. Šio pulko sudėtyje karių gretose augdamas ir brėdamas žygiavo su ginklu rankose, išvaikiodamas visą Lietuvą įvairiuose frontuose prieš bolševikus, bermontininkus ir lenkus. Kovose turėjo laimę, nes keičių metų kovose išliko nesužeistas. Kovose su lenkais buvo patekęs į belaisvę, bet už kelis dienas pasinaudodamas proga — pabėgo.

Pašibaigus nepriklausomybės karui, ir jau atsikūrus Nepriklausomai Lietuvai, velionis Vincas užbaigė karo tarnybą 1 pėst. DLK Gedimino pulke ir jau kovose subrendęs jaunuolis išėjo į laisvos Lietuvos gyvenimą. Kaip savanoris — kūrėjas darbą gavo Lietuvos Geležinkelių Valdybos dirbtuvėse Kaune, kur dirbo ir visą laiką gyveno iki bolševikams okupuojant Lietuvą. Gyvendamas Kaune, priklausė Savanorių - kūrėjų sąjungai ir visą laiką Saulių sąjungai, būdamas aktyvus šaulys. Už savo nuopelnus Tėvynai, buvo apdovanotas Savanorio - Kūrėjo 10 metų Lietuvos Nepriklausomybės ir DLK Gedimino medaliais. Dar velioniui gyvam esant, šie visi medaliai ir jais apdovanojimo aktai perduoti Sydney Lietuvių klubo bibliotekai, kur yra laikomi specialioje spintoje po stiklu ir kiekvienam prieinama apžiūrėti.

Bolševikams okupavus Lietuvą, Vincas buvo suimtas ir devynis mėnesius (iki prasidedant vokiečių — rusų karui), buvo kankinamas kalėjimuose. Dar prieš prasidedant karui, jam buvo pranešta, kad už akių NKVD teismo Maskvoje yra nuteistas 8 metams darbo stovyklose. Bet padavus apeliacinį prašymą, laikinai buvo paliktas kalėjime.

Bolševikų gaujoms vėl artėjant prie Lietuvos, 1944 m. vasarą su šeima pasitraukė į Vokietiją. Gyveno Zege stovykloje netoli Breslau, o vėliau DP stovyklose Falingboster ir Stade. Iš Vokietijos 1949 m. atvyko su šeima į Australiją. Būdamas darbštus ir rūpestin-

gas, labai gražiai išikūrė. Gyvendamas Australijoje visą laiką priklausė Savanorių - kūrėjų skyriui ir ramovėnams. Kiek sveikata leido, dalyvavo visuose minėjimuose ir parengimuose. Visuomet buvo nuoširdus, draugiškas, labai taktiškas pokalbiuose, paslaugus ir vaišingas.

Labai jo liudi šeima, žmona Valerija, dukra Danutė ir žentas Edvardas Bartkevičius. Taip pat gausu būrys artimų draugų ir pažįstamų, nes kam teko su velioniu artimiau susipažinti, jo pamiršti nebuvo galima.

Laidotuvių išvakarėse, Funerals of Distinction (savininkai N. ir K. Butkus) koplyčioje Fairfielde prie velionies karsto gausiai susirinko artimieji ir draugai. Prel. P. Butkus pravedė rožinį ir maldas. A. Kramilius tarė atsisveikinimo žodį Dainos choro ir Tautos Fondo vardu.

Liepos 14 d. buvo atvežtas karstas prie Lidcombe parapijos bažnyčios, kur prie durų sutiko išsiriškiavę dvi eilės ramovėnų. Mišias už velionį Vincą atnašavo prel. P. Butkus ir kun. P. Martūzas. Velionio atminimui pamokslą pasakė prel. P. Butkus, giedojo Dainos choras. Karstas buvo padengtas Lietuvos vėliava ir ramovėnai stojo garbės sargyboje.

Iš bažnyčios karstas daugybės mašinų buvo palydėtas ir Rookwood kapinių lietuvių sekcija. Kunigams atlikus paskutinės laidojimo maldas, atsisveikinimo žodį pasakė Sydney Ramovės skyriaus pirm. Ant. Skirka, visi dalyviai sugiedojo Marija, Marija ir Lietuvos himną. Našlės Valerijos vardu prel. P. Butkus visus laidotuvių dalyvius

pakvietė į Lietuvių klubą užkandai ir kavutei. Čia laukė didžiojoje salėje ne tik valgiais apstatyti stalai, bet ir C. Liutiko rūpesčiu puošniai išstatyti ant atskiro staliuko velionio Vinco gauti medaliai ir jais apdovanojimo aktai, ką kiekvienas turėjo progos apžiūrėti.

Išsėkis ramybėje garbingas savanoris - kūrėjas Vincas, nors taip toli nuo Tėvynės, už kurią jaunas būdamas kovojai ir nešei ant jos laisvės aukuro savo brangiausią auką - gyvybę. J.A.S.

KOMUNISTAI SMERKIA SOVIETŲ EKSPANSIJĄ

Užsienio lietuvių spauda atkreipia dėmesį į Jugoslavijos komunistų partijos žurnale "Socijalizm" atspausdintą Milošo Prelevič straipsnį, kuriame iš marksistinio taško kritikuojama Sovietų Sąjungos ekspansija į Rytų Europos kraštus, jų tarpe ir į Pabaltijį, tiek pirmaisiais porevoliuciniais metais, tiek ir vėlesniais laikais. Straipsnio autorius pažymi, kad sovietų įvykdytas trijų suvereninių, Lietuvos, Latvijos ir Estijos valstybių teritorijų užėmimas buvo klaidingos stalininės politikos, ypač sovietų - nacių slapto susitarimo išdava. Straipsnio autorius kritiškai pasisako taip pat dėl sovietų bandymų porevoliuciniais metais, raudonosios armijos pagalba, įtvirtinti komunistinę sistemą Rytų Europos kraštuose, ypač Lenkijoje. Straipsnyje reiškiamas nuomonė, kad šie bandymai tesukėlė svetimuose kraštuose revoliucijos šmėklos baimę, paskatino taip priešišinimą, siekiant apsaugoti patinę egzistenciją. LRTV

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ FONDAS

JONAS RŪTENIS — AL Fondo premijos laimėtojas

ALF literatūrinė premija \$ 500 paskirta Jonui Rūteniiui už jo kūrinį - scenos vaidzus, pavadintus "Trys": Mindaugas, Kristijonas, Miškinis. Premijos laimėtojas J. Rūtenis gyvena Amerikoje Hyannis mieste.

Premijos mecenatas - Juozas Ramanauskas, Bass Hill, NSW.

1982 m. birželio 28 d. AL Fondo Literatūrinio konkurso vertinimo komisija: D. Skorulienė, J. Janavičius ir E. Jonaitienė, susitikę įvertino atsiųstus rašinius: "Trys", pasirašyta slapyvardžiu Molainiškis ir "Victims of Genocide", pasirašytą slapyvardžiu Undinė, nusprendė, kad AL Fondo premija skirtina Molainiškiiui už jo scenos vaidzus pavadintus "Trys".

AL Fondo valdyba sveikina premijos laimėtoją Joną Rūtenį ir nuširdžiai dėkoja konkurso vertinimo komisijos nariams už jų atliktą darbą. Ypatinga padėka premijos mecenatui Juozui Ramanauskui, nuširdžiam ir dosniam Fondo darbų rėmėjui.

AL Fondo Valdyba

RELIGINIAME GYVENIME

= **Popiežius** Jonas Paulius II praėjusių savaitę kalbėdamas susirinkusiai tikinčiųjų apie 20.000 miniai šv. Petro aikštėje vėl gynė žmogaus teises Lenkijoje. Vatikano stebėtojai Popiežiaus žodžius aiškino, kaip Lenkijos karo stovio įvedimą ir Sovietų Rusijos kišimąsi į Lenkijos reikalus. Lenkijos primas arkivyskupas Glemp atvykęs į Romą televizijoj pareiškė, kad Popiežius, kaip Lenkijos pilietis, turėdamas Lenkijos pasą, galėtų bet kuriuo metu aplankyti savo tėvynę, bet greičiausia, kad savo kelionę atidės sekantiems metams, kai karinė komunistų valdžia iš kalėjimų dar vis neišleidžia Solidarumo unijos vadų.

= **Statistikos** paskutinės žinios patvirtina Katalikų Bažnyčios plitimą septyniuose Rytų Afrikos kraštuose. Tie kraštai: Etiopija, Kenija, Malawis, Uganda, Sudanas, Tanzanija ir Zambija. Visuose tuose kraštuose žymiai pakilo pašaukimai į kunigus. Iš bendro 118 milijonų gyventojų skaičiaus, katalikų tuose kraštuose dabar yra 16 milijonų ir 300 tūkstančių. Juos dvasiniai aptarnauja 87 vyskupai, kurių 70 yra vietinės kilmės ir beveik 4.900 kunigų. Vyrų vienuolių yra 1200, o seserų vienuolių apie 10.000, kurių didesnė pusė vietinės kilmės.

= **Argentina** atgims naujam gyvenimui, kuris remsis vienybe ir broliškumu, malda ir pasiryžimu veiksmingai prisidėti prie meilės civilizacijos kūrimo, pažymėjo argentinietis kardinolas Pironio. Švenčindamas naują bažnyčią Friuli, šiaurės Italijoje. Kardinolas Pironio lydėjo Popiežių kelionėje į Argentiną, dar pažymėjo, jog Popiežius Argentinijoje sužadino taikos, meilės ir santarvės viltį ir jo vizitas buvo Dievo Apvaizdos dovana argentiniečių tautai sunkių bandymų metu.

= **Užsienio** spauda atkreipia dėmesį, kad Čekoslovakijoje yra sugriežtinti religinės veiklos varžymai ir baudos prieš kunigus, vienuolius ir pasauliečius tikinčiuosius. Saugumas į du moterų vienuolynus - Kadane ir Moravce — įsiveržė su šunimis, atėmė iš vienuolių visas maldaknyges, religines naktų būdinčius policininkus vienuolyne dar net pavaisino karšta arbata, taip jos gerumu atsilpygino už blogus darbus.

= **Pietu Amerikos** Čilėje Katalikų Bažnyčia pasireiškia vėl gyvastinga ir jaunatviška, ypač pagausėjo dvasiniai pašaukimai, per keletą metų seminaristų skaičius iš 127 pakilo iki 300. Čilėje 24 vyskupijose tikinčiuosius aptarnauja virš 2.000 kunigų, vienuolių yra 900, o seserų vienuolių 4.800, yra 11 pastovių dijonų. Čilėje yra 11 milijonų gyventojų, iš kurių 10 milijonų katalikai.

= **Kolumbijos** sostinėje Bagotėje liepos 5-10 dienomis vyko pirmoji Pietų Amerikos katalikų intelektualų savaitė, skirta apžvelgti pasauliečių intelektualų uždaviniams, skelbiant Evangeliją ir nustatyti konkrečias veikimo gaires. Savaitę surengė Pietų Amerikos vyskupu taryba, paskaitas skaitė filosofai, istorikai, žurnalistai, rašytojai, dailininkai, mokslininkai.

Printed by "Tėviškės Aidai" 18 Henry St., Kensington Vic. 3031.

Published by Mr. Valentinas Čižauskas, the President of the Lithuanian Catholic Federal Committee, 38 Coghlan St. Niddrie Vic. 3042.

TEVIŠKĖS AIDŲ LOTERIJA

GALIMA LAIMĖTI:

1. Paveikslas — Eva Kubbos
2. Ornamentinis kryžius — V. Miliauskas
3. Paveikslas — Ad. Vingis
4. Medžio drožinys — Ed. Lašaitis
5. Paveikslas — R. Mačienė
6. Servyzas (6)
7. Paveikslas — A. Reimerienė
8. Fantas \$ 20 — Sale Seniūnijos dovana
9. Tėviškės Aidų prenumerata metam
10. Vytiš su vėliava — V. Jeršovas

Bilietai po 50 centų, visa knygutė 10 bilietų \$ 5.

Bilietus platina Federacijos Valdyba Melbourne sekmadieniais prieš pamaldas, kitur Federacijos įgaliotiniai.

Loterijos traukimas prieš Tautos Sventės minėjimą Melbourne Lietuvių Klube pietų metu rugsėjo 5 d.

Bandykime laimę — PAREMKIME SAVO SPAUDĄ !

ALK Federacijos Valdyba

IŠ MŪSŲ PARAPIJŲ

MELBOURNAS

Elena Brynženė, Broniaus Vingrio mama 82 m., po sunkios ligos mirė Mount Royal ligoninėje liepos 21 d. Rožančius buvo Tobin koplyčioje, laidotuvių šv. Mišios mūsų šv. Jono bažnyčioje liepos 27 d., būrelis lietuvių palydėta į Springvale krematoriumą, dar buvo pasimelsta ir pagiedota Marija, Marija. Už velionę šv. Mišias aukojo E. J. Balčiūnai, K. Karosienė, G. P. Lazutkai, Br. Mačiulaitienė, Z. G. Mackevičiai, S. A. Obeliūnai, P. Usienė, J. P. Mažyliai. Sermenis suruošė Jadvyga Vingrienė.

Latrobe Valley Seniūnija Tėviškės Aidus pasveikino su \$ 50 auka. Federacijos valdyba nuosirdžiai dėkoja Seniūnijai.

Religinei Šalpai \$ 50 aukojo NN.

Pakrikštytas Zebulun Algis Verkys, Prano ir Valerijos sūnus.

Parapijos Sekmadienio Mokyklos albumas - knyga gaunama parapijos kioske, kaina \$ 10. Visas

mokyklos gyvenimas paveiklusio. Kiekvienas, kuris lankė šią mokyklą, ras savo paveikslą. Mokytojai, dirbę šioje mokykloje, knygą gana veltui pas mokyklos globėją kun. Pr. Vaserį.

MELBOURNAS

KATALIKŲ SVENTĖ

Melbourno Lietuvių Katalikių Moterų Draugijos metinė sventė įvyks rugpjūčio 15 dieną - Marijos Dangun Emimo sventėje. Bažnyčioje šv. Mišiose dalyvausime organizuotai su savo vėliava. Po šv. Mišių vyksime į Parapijos namus Kensingtone, kur bus suruošti bendri pietūs. Visos narės su vyrais maloniai kviečiamos dėl pietų užsirašyti iš anksto pas Valdybos nars, kad pietūs būtų visiems paruošti ir niekam jų nepritrūktų.

Valdyba

AUSTRALIJA IR

NAUJOJI ZELANDIJA

Maldos Apaštalavimas

Jo Sventenybė popiežius Jonas Paulius II rugpjūčio mėn. MA nariams skyrė sekancias intencijas: b e n d r a j a - kad mūsų dienų vyrai ir moterys suvoktų, jog džiaugsmas Viešpatyje yra jų stiprybė, m i s i j u - kad žmogaus teisės, ypač religinė laisvė, būtų pripažinta jaunųjų tautų konstitucijose.

Trumpas rytmetinis aukojimas:

Viša aukoju Tau, Švenčiausioji Jėzaus Širdie!

PILNUTINIS DŽIAUGSMAS VIEŠPATYJE

Aukščiau paminėtuosius Šv. Rašto žodžius pavartojo dabartinis popiežius kalboje piligrimų grupei 1980 m. rugpjūčio mėn. Jis tada kreipėsi į atostogaujancius turistus, kurie buvo atvykę į Romą pramogoms ir poilsiui.

Prakalbos pradžioje jis priminė Senojo Testamento žydų vadą Nehemiją, kuris tarnavo Persijos karaliui Artakserksui. Jis Nehemijui leido vykti į Jeruzalę ir atstatyti to miesto mūrus. Kada darbai jau buvo pabaigti, vadas įsakė švęsti pabaigtuves ir būti linksmiems. Jis sakė: "Ši diena priklauso Viešpačiui. Nebūkite nuliūdę. Eikite į na-

mus ir socialiai pavalgykite. Duokite dalį neturintiems nieko. Būkite linksmi, nes džiaugsmas Viešpatyje yra mūsų stiprybė."

Siuomi popiežius norėjo priminti, kad ir mes turime jaustis laimingi, kad ir linksmi atostogų metu, kad atostogaudami pailsėtume ir grįžtume namo atgavę jėgas ir galėtume vykdyti kasdieninius darbus ir pareigas stiprinami džiaugsmo Viešpatyje.

Kaip krikščionys turime didelę atsakomybę rodyti gerą pavyzdį atostogaujantiems ir besinaudojantiems pramogomis. Mat, gyvename laikais, kada modernūs žmogus, ypač jaunimas, išsijuošęs ieško psilinksminimų ir pramogų, dažniau siai savo pareigų ir net sveikatos sąskaiton.

Mes turime būti jiems geru pavyzdžiu, pasinaudodami pramogomis tinkamu būdu. Iš mūsų Viešpats gali pareikalauti apyskaitos - jūs, kurie matote, ką jūs padarėte su šviesa?

Krikščioniškasis džiaugsmas, - "džiaugsmas Viešpatyje", turi įpras minti žmogaus gyvenimą tiek, kad jo neprarastume jokiose gyvenimo priešingybėse nei kiečiausiuose ban dymuose. Džiaugsmas Viešpatyje mus turi lydėti per visą gyvenimą. Žinoma, čia žemėje negalėdami tikėtis pilnutinio ir tobulo džiaugsmo, vis tik turime siekti bent tokio, kuris yra laidas ano, niekad neišnykstančio, kuris mum visiems pažadėtas amžinybėje.

Kun. S. Gaidelis, SJ

Brangaus sūnaus A † A Aido GAIDELIO tragiškai žuvusio 1979 m. rugpjūčio 5 d. skaudžiam atminimui

Mylimas sūnau, Tu palikai šitą žiaurų pasaulį, bet amžinai gyvas mano širdyje.

Tavo motina

A † A Savanoriui - Kūrėjui VINCUI JUŽENUI

mirus, giliai užjaučiame skausmą žmoną Valeriją, dukrą Danutę ir žentą Edvardą Barikevičius, o taip pat visus gimines bei artimuosius ir kartu liūdime.

LKVS "Ramovė" Sydney
Skyriaus Valdyba

NAUJI LEIDINIAI

Chronicle of the Catholic Church in Lithuania, Nr. 50, December 8. 1981. Pilnas vertimas į anglų kalbą iš LKB Kronikos Nr. 50. Dokumentuota kova dėl žmogaus teisių Sovietų okupuotoje Lietuvoje šią dieną. Į anglų kalbą išvertė Vita Matusaitis, vertimo red. kun. K. Pugevičius, išleido Lietuvių Katalikų Kunigų Vienybė: 351 Highland Blvd. Brooklyn NY 11207. Kaina \$ 1. Viršelį puošia komunistų užmušto kun. B. Laurinavičiaus nuotrauka. Viršelio antroje pusėje Lietuvos 1920 m. žemėlapis su vietovardžiais, kurie minimi šioje laidoje. Tekste daugiau nuotraukų: vysk. V. Sladkevičius ir vysk. J. Stepnavičiaus, kun. K. Garucko laidotuvis, sąžinės belaisviai - V. Vaičiūnas, V. Petkus, O. Vitkauskaitė, Plumpa - Pluira, Maldininkai renkasi 1977 m. procesijai į Siluvą, būdingas lietuviškų ornamentų kryžius prie sodybos, Jonas Sadūnas. Gale turinys su tekste paminėtom 200 pavardžių ir nurodyti jų paminėjimo psl., 118 vietovardžių.

Aidai, kultūros žurnalas, kovas - balandis. Redaguoja dr. L. Andriekus OFM, leidžia Tėvai Franciskonai, 361 Highland Blvd. Brooklyn NY 11207. Metams \$ 15. V. Liulevičius rašo apie Lietuvių išeiviją: tau tai nuostolis ar pelnas, prof. A. Rubšys - Išėjimas iš Egipto: likiminis Šv. Rašto įvykis, L. Simkutės 6 eilėraščiai, prof. P. Rabikauskas - Konstantino Sirvydo asmuo ir reikšmė, dr. V. Vycinas - Baltų kilmė, V. Vaitiekūnas - Politika 1981 metais, įdomūs skyriai iš Minties ir gyvenimo, Iš lietuviškojo gyvenimo - Liet. Kat. Religinė Šalpa ir kt.

Tėvynės Sargas, 1982 m. Nr. 1 (51), redaguoja P. Maldeikis, leidžia Popiežiaus Leono XIII Literatūrinis Fondas, administracija: 6819 S. Washtenaw Ave. Chicago Ill 60629. Kaina \$ 4. Turinyje: V. Kovas - Šaknų beiškant, P. Stravinskas - Taikingai aiškinkimės laisvinimo klausimais, Vieneri metai Lietuvos laisvinimo fronte - Amer. Liet. Tarybos suvažiavimas Clevelande, Vliko seimo rezolucijos, M. Gelžinis - Mažosios Liet. politinė ir etninė genėzė po antrojo pasaulinio karo, Popiežiaus Jono Pauliaus II enciklika apie darbą ir t.t.

Laivas, kovas balandis, religinio ir tautinio gyvenimo dvimėnesinis žurnalas, metams \$ 5, leidžia Marijonų vienuolija: 4545 W. 63rd St. Chicago, Ill, USA.

Geelongo Vytis aplanko Melbourną

Geelongo Sporto klubas Vytis liepos 11 d. atvyko į Albert Park sulosti draugiškas krepšinio rungtynes su Melbourno Sporto klubu Varpas. Vyresnieji varpiečiai turbūt atsimesna šitokius susitikimus prieš porą metų. Malonu pamatyti, kad ryšiai tarp Vyties ir Varpo vėl sustiprėjo.

Programa prasidėjo su vyrų ir mergaičių žemiau 18 m. rungtynėmis. Varpo vyrų komanda gražiai išsiriškavo, pasipuošę geltonais baltiniais su Varpo ženkluku. Klubui parūpino geltonus baltinius Angelė Kristens ir visos komandos jas įsigijo. Varpiečiai pradėjo rungtynes stipriai ir lengvai laimėjo 68-46. Daugiausiai taškų Melbournui sumetė du žaidėjai, R. Leknius ir A. Milvydas, abu po 20 taškų. Už Geelongą S. Karpuška gerai pasirodė ir sumetė 16 taškų.

Tuo pačiu laiku įvyko mergaičių rungtynės. Šios rungtynės buvo Melbourno žiurovoms labai įdomios, nes buvo mergaičių pirmas pasirodymas kaip komanda. Bet Vyties mergaitės jau seniai susipažinusios su šiuo sportu laimėjo 6-24.

Vytis neatsivežė savo moterų komandos. Nusiminusios Varpo lošėjos pasidalino į dvi komandas ir tarp savęs lošė. Ši komanda lošia Albert Park kas savaitę "B" klaseje ir pasiekė trečią vietą.

Paskutines rungtynes lošė berniukai žemiau 18 metų. Dalis Varpo sportininkų negalėjo dalyvauti, bet vistiek rungtynės buvo įdomios. Rezultatai Geelongo naudai 39-35. Jau ni, kaip vyresnieji, greitai, smarkiai ir stipriai vedė žaidimą. Nors Geelongas išlošė, Melbournas nepasidavė ir antram puslaikį beveik pasivijo vytičius. Todėl rungtynės pasidarė labai įdomios.

Pasisekė ir vyrams tinklininkams susitikti su University High School. Stipresnė Melbourno komanda išlošė 3-0.

Po visų rungtynių Varpo klubas suruošė vaišes Lietuvių namuose lošėjams, tėvams ir draugams. Susirinko visi ir smagiai užbaigė dieną. Beveik visi melbourniškiai pažįsta svečius ir buvo gera proga pasikalbėti ir pasilinksinti po rimtų rungtynių.

Varpo klubas širdingai dėkoja Geelongo klubui už atsilankymą ir tikimės, kad vėl atsiras proga draugiškai susitikti. Klubas dėkoja V. Balnionienei, kuri vėl suorganizavo vaišes. Dėkui visiems talkininkams už pagalbą.

Melbourniškė

Melbourno Varpo klube šiuo metu yra apie 140 narių. Jau šiais metais sudarė net keturias naujas komandas. Klubui pirmininkauja Viktoras Adomavičius.

PADĖKA

Mylimam vyrui, tėveliui ir tėvukui a.a. Vladui Koženiaus-kui mirus, nuosirdžią padėką reiškiamo kun. P. Daukniui, Melbourno Parapijos choristams, R. Mačiulaitienei, J. Mikš-tui, Eskirtams, Vyšniauskams, Sodaičiams, Servacijui ir Antanui Šabrinskams, Bindokams, Ališauskams, V. Grigoniui ir visiems mieliems draugams ir bičiuliams, dalyvavusiems laidotuvisė, už šv. Mišių aukas, aukojusiems AL Fondui, Tautos Fondui, gėles, vainikus ir už paguodos žodžius iš-reikštus mums asmeniškai, telegramose, kortelėse ir spaudoje.

Veronika Koženiauskienė
Veronika ir Tony Rosato

PAVERGTŪJŲ TAUTŲ SAVAITĖ

Viktorijoje jos minėjimas iš žiemos nukeltas į pavasarį

Kiekvienais metais liepos mėnesį yra minima Pavergtųjų Tautų savaitė priminti visai žmonijai apie Šiaurės ir Rytų Europoje esančią komunizmo vergiją.

Liepos mėnuo Australijoje yra pačiame žiemos viduryje ir kai kur buvo bandoma Pavergtųjų Tautų Savaitės minėjimus rengti vėliau, kai oras pasidaro ilgesnės ir šiltesnės.

Įvairioms bendruomenėms ir skautų vadovams prašant, šiais metais Pavergtųjų Tautų Savaitės minėjimas bus daromas rengu vėliau, kai oras pasidaro ilgesnės ir šiltesnės.

Rugsėjo 17 dieną - penktadienio vakare, Ukrainiečių namuose Essendone bus Priėmimas - Reception Australijos parlamentarams, vyriausybės ir bažnyčių vadovams. Pavergtųjų Tautų bendruomenių atstovams įėjimas \$ 8 asmeniui.

Rugsėjo 19 dieną - sekmadienį, 3 val. St. Patrick katalikų katedroje bus Ekumeninės pamaldos. Giedos lietuvių ir ukrainiečių choral. Visos organizacijos ir katedros sodelį renkasi 2.30 val. su religinėm, tautinėm ir savo organizacijų vėliavom, skautai uniformuoti.

Po Ekumeninių pamaldų katedroje paliksime religines vėliavas ir su tautinėm vėliavom ir plakatais eisime į Melbourne miesto sodelį - City Square demonstracijai, reikalaujanti laisvės visoms pavergtoms tautoms.

Lietuvius prašome pasirūpinti gerus plakatus ir gausingai eisenoje dalyvauti. Per pamaldas į katedrą plakatai nebus nešami. Jie nešami po pamaldų eisenoje ir miesto sodelį.

Tikimės, kad visi gausingai dalyvaus, nes negalės pasiteisinti, kad žiema ir šaltis kankina, nors mūsų tremtiniai Sibiro vergų stovyklose turėjo baisesnius šalčius ir alkį iškentėti, bet dvasiniai nepalūžo. Todėl parodykite ir mes, kad esame

verti jų šventos ir nekaltos auksos.

Alb. Pocius
Pavergtųjų Tautų Viktorijos
Tarybos pirmininkas

SYDNEJUS

Algirdas Andrejūnas, 72 m. amžiaus, palaidotas liepos 7 d. Wronora krematoriume. Gyveno Ya-goonna priemiestyje. Liūdesyje liko žmona Adelė, dukra Danutė, sūnūs Algirdas ir Petras. Apeigas atliko liuteronų pastorius Ituss.

Vincui Juzėnui - savanoriui - kūrėjui mirus, vietoje gėlių aukojo Tautos Fondui po \$ 20 Sydnejaus Ramovės valdyba, P. B. Ropės, po \$ 10 Pr. S. Nagiai, C. P. Protai, L. E. Silai, L. H. Karveliai, K. Preikša. Prisimindama nukankintą Sibire brolių Juozą Mockpetrij, Tautos Fondui aukojo \$ 30 sesuo Agota Ankiene.

Elenai Jurkūnienei mirus, vietoje gėlių aukojo \$ 10 Dainos choro reikalav E. J. Bartkevičiai senj., K. N. Butkai - Funeral of Distinction savininkai, Dainos chorui paaukojo \$ 250. Dainos choras prašė finansinės paramos, kurią siūlė NSW valdžia per Etninių reikalų komisiją, bet Dainos prašymą atmetė, nepateikiant priežasčių.

Danutė Karpavičienę sydnėjiskiai pažįsta kaip puikią deklamatorę ir artistę, dabar pasirodė su savo keramikos darbų paroda Lietuvių klube liepos 17-18. Visi eksponatai buvo skoningai išstatyti, talkininkaujant Dr. G. Kazokienei. Daug eksponatų buvo išpirkti.

Kun. Mykolas Jodka užsuko ir pas mus, keliaudamas po pasaulį, kuris apie 25 metus dirbo lietuvių parapijoje Buenos Aires. Jis kilęs iš senųjų išeivių Amerikoje, gerai kalba lietuviškai.

Kor.

Sydnėjaus Lietuvių Klube

16 - 18 East Terrace, Bankstown NSW, Tel. 708 1414.

PRAMOGŲ TVARKARASTIS

Valgykla veikia trečiad., ketvirtad., penktad., šeštad. - nuo 6 val. p.p., sekmadieniais - nuo 1 val. p.p.

Klubo valandos: Pirmad. - trečiad. 4 val. p.p. iki 10.30 v.v.
Ketv. 4 val. p.p. iki 11 v.v., penk. 4 val. p.p. iki 12 v.v.
Šešt. 2 val. p.p. iki 1 v. ryto, sekm. 12.30 v. p.p. iki 10 v.v.

Šeštadienio vakarais groja šokių kapela.

Trečiadieniais: Sachmatai

Ketvirtadieniais: 1½ "Jackpotai".

Klube turime daug patalpų tinkamų atšvęsti gimtadienius ar sukaktuves, užsakant didesnę kiekį gėrimų bus duota nuolaida. Tartis su Klubo vedėju.

LIETUVIŲ LAIDOJIMO BIURAS

FUNERALS OF DISTINCTION PTY. LTD.

17 RAILWAY PDE.

FAIRFIELD, NSW.

Tel. 724 5408. Veikia visas 24 valandas per parą.

Adelaidės kronika

Choras Lituania, kaip fizikoje atomas, savyje slepia neapskaičiuojamos energijos isteklius. Jos užtenka ne tik nuolatinėms repeticijoms, ne tik išvykoms į užjūrius - į Tasmanijos žemyną, bet ir pramogoms, kurias kartais suruosia visiems adelaidiškiams.

Tokia pramoga įvyko Lietuvių namuose liepos 11 d., kuri buvo pavadinta "Choro Lituania popietė". Vyresniems amžiumi ir tinka popietės ruošti (kurios Adelaidėje vis populiarėja), rytmečius ir priešpiečius paliekant jaunimui.

Pavaišinęs susirinkusius socialiai cepelinai, choras nepaliko badmiriauti ir atsilankiusių sielas popietiška išsidėstę scenoje padainuodamas visą eilę dainų. Po loterijos traukimo prie dainos choras pritraukė ir visus popietėje dalyvaujančius. Išdainuotai energijai papildyti po to atsirado kavos puodukai ir svorį "reguliuojantieji" pyragaičiai. Sis energijos resursų papildymas turbūt labiausiai buvo reikalingas choro dirigentei ir vadovei G. Vasiliauskienei, kuri tuo pačiu metu iš salės ir chorui dirigavo, ir svečiams vietas surado, ir sėdinti užėmė.

Lai popietės pakili nuotaika lydė Lituania chorą sunkiame repeticijų kelyje link Lietuvių Dienų Melbourne.

Adelaidės Ateitininkai Sendraugiai tvirtai įsikinę į savo lietuviškos parapijos, bei joje esančių institucijų darbus, labai retais atvejais prisimena, kad jie yra savaiminga organizacija, turinti savo siekius, darbus ir pareigas.

Toks retas "atminties prašviesėjimas" įvyko liepos 18 d. LK Centro viršutinėje salėje, suruošus apžvalginį Sendraugių susirinkimą. Visus maloniai nustebino, kad dalyvaujančių tarpe apie pusę sudarė jauni veidai. Ne svečiai, bet jaunieji sendraugiai. Pagarba Valdybai už suradimą būdų juos sukviesti. Pagarba jiems patiems, kad sekmadienio popietę jie skyrė ateitininkams.

S-mo prezidentų sudarė ilgameitis Senoraugių pirm. A. Kubilius. Sekretoraivo Valdybos sekretorė V. Rupinskienė. Pirmininkaujanti atidarius s-mą, Dvasios Vadovas kun. A. Spurgis paskaitė labai pakilią invokacijos maldą. A. Kubilius pravedė skaitymą iš šv. Rašto. Plātų pranešimą apie Melbourne įvykusią Australijos Ateitininkų Dieną padarė A-kų Federacijos Įgaliotinis Australijai J. Stepanas. Savo pranešimą jis užbaigė staigmena - išdalindamas Melbourne Ateitininkų Sendraugių valdybos atsiūstas dovanas, dalyvavusiems a-kams Melbourne A-kų Dienos programoje. Puikiuos dovanos (medžio drožiniai) teko: dr. V. Bardauskaitė, R. Rupinskaitė, I. Sabeckienė, Br. Sabeckiuui, S. Kubiliui, R. Vitkūnui ir programos ruošėjams E. Varnienei ir Pr. Pusedriui.

Apie Cikagoje įvykusį ateitininkų jos kongresą kondensuotą pranešimą padarė pirm. A. Kubilius. Pasutiniuosius Sendraugių centro valdybos aplinkraščius paskaitė sekr. V. Rupinskienė. Dr. V. Bardauskaitė ragino a-kus dalyvauti šv. Kazimiero bažnyčioje ruošiamose šv. Sakramento adoracijose. Pr. Pusedrius supažindino su liepos 31 d. ruošiamu Literatūros vakaru.

Pasisakymuose ir diskusijose dalyvavusieji išskėlė visą eilę sveikų siūlymų. Nutarta Sendraugių veiklą smarkiai pagyvinti, ruošiant bent kas antrą mėnesį programinius susirinkimus, išvykas ir kitų formų pabendravimus. S-mas baigtas ateitininkų himnu. Pokalbiai buvo toliau tęsimi prie kavos puoduko.

Liepos 4 d. mirė Liudas Jaronis, 67 metų amžiaus. Palaidotas iš šv. Kazimiero bažnyčios liepos 13 d. Cheltenham kapinėse. Amžina ramybė suteik jam, Viešpatie.

LK Moterų Draugija liepos 18 d. LK Centre suruošė daiktinę loteriją, kurios pelnas skirtas šv. Kazimiero bažnyčios puošimo gėlims išlaidoms padengti. Surinkta \$ 191.

LIETUVIŲ KOOPERATINĖ KREDITO DRAUGIJA
„TALKA“ LTD.

● Moka už indėlius (deposits) 9% metinių palūkanų.

Už terminuotus indėlius:

aukštesni procentai mokami automatiškai pasiekus nustatytas sumas.	nuo \$100 iki \$5000 — 12%
	nuo \$5000 iki \$10,000 — 13%
	nuo \$10,000 iki \$50,000 — 14%
	nuo \$50,000 ir daugiau 15%

Terminuoti indėliai priimami tik pilnais \$ 100 ir turi išbūti iki finansinių metų galo, t. y. birželio 30 d. Už atsiimtus term. ind. metų bėgyje — 6%. Procentai užskaitomi už kiekvieną pilną kalendorinį mėnesį finansinių metų gale ir įrašomi į einamąsias sąskaitas. Už įnašus (shares) iki 17% dividendų.

● Teikia paskolas iki \$ 15,000 įkeičiant nekiln. turta, asmenines paskolas su garantuotojais iki \$ 5000 ir be jų iki \$ 2000. Procentai už visas paskolas užskaitomi kas 3 mėn.

● Įstaiga veikia:

Melbourne šeštadieniais nuo 10 iki 2 val. pp., sekmadieniais nuo 1.30 pp. iki 3 val. pp., Lietuvių Namai, 50 Errol St., North Melbourne. Tel. 328 4957.
Informacijos dar teikiamos pirmadieniais ir antradieniais nuo 9 val. ryto iki 2 val. pp.

Pašto adresas: "TALKA", Box 4051, GPO, Melb. 3001.

Adelaidėje sekmadieniais nuo 1 iki 3 val. pp. Lietuvių Namuose. Pašto adresas: TALKA, Lietuvių Namai, 6 Eastry St. Norwood, SA 5067.

Sydnėje sekmadieniais nuo 2 val. iki 4 val. pp. Lietuvių Klubo patalpose 16 - East Terrace, Bankstown NSW.